

Quan hệ chính trị - an ninh Thái Lan - Ấn Độ từ năm 2014 đến năm 2024 và hàm ý cho Việt Nam

Hà Lê Huyền*, Võ Xuân Vinh**

Nhận ngày 9 tháng 8 năm 2024. Chấp nhận đăng ngày 12 tháng 10 năm 2024.

Tóm tắt: Bối cảnh thế giới và tình hình nội tại của Thái Lan và Ấn Độ năm 2014 có nhiều biến đổi. Đó là sự thắng lợi của Đảng Quân đội Thái Lan và Đảng Nhân dân Ấn Độ đã đưa Prayut Chan-O-Chan và Narendra Modi lên làm Thủ tướng. Trong năm này, Ấn Độ đã quyết định chuyển chính sách Hướng Đông (1992) sang chính sách Hành động Phía Đông (2014) với các chương trình hợp tác ASEAN, trong đó Thái Lan là trụ cột quan trọng của chính sách này. Ấn Độ mong muốn Thái Lan là cửa ngõ vào Đông Nam Á, hơn nữa chính sách này bổ sung cho chính sách Hướng Tây của Thái Lan khi mà Thái Lan coi Ấn Độ là nước lớn với thị trường tiềm năng nhất ở Nam Á. Bài viết¹ sử dụng phương pháp nghiên cứu lịch sử và phương pháp logic cùng với cách tiếp cận liên ngành khoa học xã hội như quan hệ quốc tế, chính trị học để phân tích thực trạng quan hệ chính trị - an ninh của Thái Lan và Ấn Độ từ năm 2014 đến nay, từ đó rút ra những hàm ý cho Việt Nam.

Từ khóa: Thái Lan, Ấn Độ, chính trị, an ninh, quan hệ Thái Lan - Ấn Độ

Phân loại ngành: Sử học

Abstract: The world context and the internal situation of Thailand and India had many changes in 2014. The victory of the Thai Military Party and the Indian People's Party brought Prayut Chan-O-Chan and Narendra Modi to become the Prime Ministers [of Thailand and India, respectively]. In this year, India decided to change the Look East Policy (1992) to the Act East Policy (2014) with ASEAN cooperation programs in which Thailand is an important pillar of this policy. India wants Thailand as the gateway to Southeast Asia, moreover, the Act East Policy of India has complemented Thailand's Look West Policy when Thailand considers India as a large country with the most potential market in South Asia. The article mainly uses historical research methods and logical methods along with interdisciplinary approaches of social sciences such as international relations and political science to analyze the current political-security relationship between Thailand and India from 2014 to present, thereby drawing implications for Vietnam.

Keywords: Thailand, India, politics, security, Thailand - India relations.

Subject classification: History

1. Mở đầu

Trước bối cảnh đảo chính quân sự ở Thái Lan tháng 5/2014 và khi Ấn Độ nâng cấp chính sách Hướng Đông lên Hành động Phía Đông (2014) thì quan hệ chính trị - an ninh của hai nước bước vào giai đoạn mới. Liên quan đến chủ đề này, Wolf, S. O. (2018) với công trình nghiên cứu *India - Thailand Security and Economic Co-operation and its Impacts on Regionalization*, nhấn mạnh quan hệ Ấn Độ - Thái Lan đã đạt được tiến bộ đáng kể trong

* Viện Nghiên cứu Châu Á - Thái Bình Dương, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam.

** Viện Sử học, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam.

Email: halehuyen.iseas@gmail.com

¹ Nghiên cứu này được tài trợ bởi Quỹ Phát triển khoa học và công nghệ Quốc gia (NAFOSTED) trong đề tài mã số 601.02-2021.08.

việc mở rộng và làm sâu sắc hơn đối với các lĩnh vực hợp tác. Lợi ích chung ngày càng tăng, đặc biệt là liên quan đến an ninh, kết hợp với chính trị đã mở đường cho việc cải thiện kết nối cơ sở hạ tầng, kinh tế, và giao lưu nhân dân. Tác giả Mark Shawn Cogan và Vivek Mishra (2020) cho rằng, thời gian gần đây, Thái Lan đã nổi lên như một điểm sáng trong mối quan hệ an ninh chính trị của Ấn Độ, bài viết *India - Thailand Security Cooperation Strengthening the Indo-Pacific Resolve* cung cấp những luận cứ khẳng định không gian hợp tác an ninh Ấn Độ - Thái Lan đang phát triển, đặc biệt là trong an ninh hàng hải, hoạt động chống khủng bố, tuần tra chung. Bên cạnh đó, dưới góc nhìn đa phương và song phương, tác giả Reena Marwah (2020) với công trình *Reimagining India - Thailand Relations: A Multilateral and Bilateral Perspective* đã nghiên cứu mối quan hệ giữa Ấn Độ với Thái Lan và những ảnh hưởng của Ấn Độ ở khu vực Đông Nam Á trong một khoảng thời gian gần 2.000 năm với những phân tích về quan hệ chính trị, an ninh cũng như những hợp tác về kinh tế và giao lưu nhân dân của hai nước... Quan hệ Thái Lan - Ấn Độ một mặt thể hiện cách thức mà Ấn Độ can dự vào khu vực châu Á - Thái Bình Dương, mặt khác phản ánh rõ chính sách đối ngoại mà Thái Lan đang áp dụng trước bối cảnh của sức ép quốc tế sau vụ đảo chính quân sự và cạnh tranh ảnh hưởng ngày càng gia tăng ở khu vực, trong đó có tiểu vùng Mekong nơi Thái Lan là quốc gia nằm ở vị trí trung tâm, có trình độ phát triển kinh tế - xã hội cao ở khu vực và Ấn Độ là quốc gia bên ngoài đầu tiên khởi xướng hợp tác với khu vực qua cơ chế Hợp tác Mekong - sông Hằng (MGC). Bên cạnh đó, Thái Lan và Ấn Độ đều là đối tác khu vực quan trọng kết nối Nam Á và Đông Nam Á. Do vậy nghiên cứu về quan hệ chính trị - an ninh Thái Lan - Ấn Độ từ năm 2014 đến nay trên cả góc độ song phương và đa phương để nhận diện được mức độ và tầm ảnh hưởng của hợp tác hai nước trong bối cảnh hiện nay. Từ đó có cơ sở đề xuất hàm ý cho Việt Nam vì vai trò của Thái Lan trong quá trình phát triển khu vực ngày càng gia tăng, mọi chiến lược ngoại giao của Thái Lan sẽ ảnh hưởng nhất định tới Việt Nam và về phía Ấn Độ, nếu coi ASEAN là tâm điểm của chính sách “Hành động Phía Đông” thì Việt Nam cũng chính là một trụ cột quan trọng trong chính sách đó.

2. Quan hệ chính trị - ngoại giao Thái Lan và Ấn Độ

2.1. Ở cấp độ song phương

Khi đảo chính quân sự ở Thái Lan vào tháng 5/2014 diễn ra, Ấn Độ rất quan tâm đến tình hình và mong muốn việc khôi phục dân chủ ở quốc gia Đông Nam Á này. Trong cuộc trả lời báo chí ngày 21/5/2014, người phát ngôn Bộ Ngoại giao Ấn Độ bày tỏ “hy vọng người dân Thái Lan giải quyết tình hình chính trị một cách hòa bình thông qua đối thoại và duy trì pháp quyền”, đồng thời lên tiếng “ủng hộ việc khôi phục trạng thái bình thường ở Thái Lan” (Ministry of External Affairs, 2014). Sau đó 2 ngày, vào ngày 23/5, người phát ngôn Bộ Ngoại giao Ấn Độ tiếp tục trả lời báo chí, lên tiếng “quan ngại về những diễn biến gần đây ở Thái Lan”, đồng thời bày tỏ “hy vọng có một giải pháp chính trị khẩn cấp và khôi phục trạng thái bình thường dựa trên nguyên tắc dân chủ, ý chí của người dân và pháp quyền ở Thái Lan” (Ministry of External Affairs, 2014). Tuy vậy, có rất ít bằng chứng cho thấy mối quan hệ song phương Ấn Độ - Thái Lan bị cản trở bởi vụ đảo chính, vì khi lên nắm quyền, Thủ tướng Narendra Modi đã ra tín hiệu sẵn sàng hợp tác kinh doanh với Chính phủ quân sự cầm quyền, trong đó có việc tiếp đoàn thăm cấp cao từ phía Thái Lan do Thủ tướng Prayuth Chan-o-cha dẫn đầu vào tháng 6/2016 (Mark Shawn Cogan and Vivek Mishra, 2020: 39).

Chính sách “Hành động Phía Đông” (năm 2014) của Ấn Độ và chính sách “Hướng Tây” (năm 1996) của Thái Lan đưa hai nước xích lại gần nhau hơn trong những năm qua (Ministry of External Affairs, 2018). Quan hệ chính trị - ngoại giao giữa Ấn Độ và Thái Lan được thể hiện ở các chuyến thăm cấp cao (từ cấp bộ trưởng trở lên) lẫn nhau giữa hai nước.

Về phía Ấn Độ, Phó Tổng thống Hamid Ansari cùng phái đoàn cấp cao đã thăm chính thức Thái Lan từ ngày 3 đến ngày 5 tháng 2 năm 2016. Phó Tổng thống đã tiếp kiến Công chúa Hoàng gia Maha Chakri Sirindhorn, có các cuộc thảo luận song phương sâu rộng với Thủ tướng Thái Lan Prayut Chan-o-cha. Phó Tổng thống đã có bài phát biểu tại Đại học Chulalongkorn ở Bangkok, giao lưu với các học giả/các nhà Ấn Độ học và phát biểu trước cộng đồng người Ấn Độ ở Thái Lan (Ministry of External Affairs, 2022). Từ phía Thái Lan, Thủ tướng Prayut Chan-o-cha đã có chuyến thăm chính thức tại Ấn Độ và gặp gỡ Thủ tướng N. Modi, Phó Tổng thống Ấn Độ, Bộ trưởng Ngoại giao Ấn Độ, các doanh nhân Ấn Độ từ Liên đoàn Phòng Thương mại và Công nghiệp Ấn Độ, Liên đoàn Công nghiệp Ấn Độ, các Phòng Thương mại liên kết Ấn Độ và có bài phát biểu quan trọng vào ngày 17/6/2016.

Thủ tướng Ấn Độ N. Modi đã có các chuyến thăm tới Thái Lan để dự các sự kiện khác nhau dù không thực hiện các chuyến thăm chính thức tới quốc gia Đông Nam Á này. Tháng 11/2016, Thủ tướng N. Modi đã đến Bangkok để viếng Quốc vương Thái Lan Bhumibol Adulyadej. Tháng 11/2019, Thủ tướng N. Modi đến Thái Lan tham dự các hội nghị trong khuôn khổ của Hội nghị cấp cao ASEAN như Hội nghị thượng đỉnh ASEAN Ấn Độ lần thứ 16, Cấp cao Đông Á lần thứ 14, Hội nghị cấp cao về Hiệp định đối tác kinh tế toàn diện khu vực (RCEP) lần thứ 3. Bên lề của các hội nghị, Thủ tướng N. Modi đã có cuộc gặp song phương với Thủ tướng Thái Lan Prayut Chan-o-cha vào ngày 3/11/2019.

Trong bối cảnh đại dịch Covid-19, Thủ tướng N. Modi đã có cuộc điện đàm với Thủ tướng Prayut Chan-o-cha vào ngày 1/5/2020. Hai nhà lãnh đạo đã trao đổi quan điểm về cách ứng phó hiệu quả với đại dịch Covid-19 và nhất trí hợp tác nghiên cứu và phát triển trong lĩnh vực khoa học y tế và phát triển vắc xin. Hai bên đã thống nhất Biên bản ghi nhớ về lĩnh vực này (Ministry of External Affairs, 2022).

Ngoài các cuộc gặp và điện đàm, Thủ tướng hai nước đã có các động thái ngoại giao nhân các dịp lễ lớn hoặc các sự kiện quan trọng của đối tác. Cụ thể, ngày 1/8/2022, Thủ tướng Thái Lan Prayut Chan-o-cha gửi điện mừng tới Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi nhân dịp kỷ niệm 75 năm thiết lập quan hệ ngoại giao giữa hai nước (Ministry of Foreign Affairs, 2022). Tháng 8/2023, Thủ tướng N. Modi gửi điện chúc mừng Srettha Thavisin được bầu làm Thủ tướng Thái Lan (PMINDIA, 2023). Lãnh đạo hai nước cũng đã có chia sẻ về mất mát của đối tác. Ví dụ, Thủ tướng Chan-o-cha và Phó Thủ tướng kiêm Bộ trưởng Ngoại giao Thái Lan đã gửi điện chia buồn tới Thủ tướng và Bộ trưởng Ngoại giao Ấn Độ về vụ tai nạn tàu hỏa ngày 2/6/2023 khiến 230 người thiệt mạng và hàng trăm người khác bị thương (Ministry of External Affairs, 2023). Trước đó Thủ tướng N. Modi đã đến Bangkok để viếng Quốc vương Thái Lan Bhumibol Adulyadej vào tháng 1/2016.

Quan hệ chính trị - ngoại giao Ấn Độ - Thái Lan cũng được thể hiện rõ trong cơ chế Hội nghị Ủy ban hỗn hợp (JCM) song phương giữa hai nước. JCM Ấn Độ - Thái Lan hoạt động thường xuyên hơn trong giai đoạn 2014-2024. Cụ thể, nếu như JCM Ấn Độ - Thái Lan lần thứ 6 được tổ chức vào năm 2011 và phải hơn nửa năm sau khi Thủ tướng N. Modi lên cầm quyền ở Ấn Độ và 1 năm sau cuộc đảo chính quân sự diễn ra tại Thái Lan, JCM lần thứ 7 giữa hai nước mới được tổ chức vào tháng 6/2015. JCM Ấn Độ - Thái Lan lần thứ 8, thứ 9 và thứ 10 được tổ chức lần lượt vào tháng 10/2019, tháng 8/2022 và tháng 10/2024. JCM do Bộ trưởng ngoại giao hai nước đồng chủ trì. Tại các hội nghị này, hai nước đánh giá tiến bộ trong nhiều

lĩnh vực hợp tác song phương, bao gồm quốc phòng và an ninh, thương mại và đầu tư, kết nối, khoa học và công nghệ, y tế, văn hóa và giao lưu nhân dân. Hai bên trao đổi quan điểm về các vấn đề khu vực và đa phương cùng quan tâm, đồng thời bày tỏ sự đoàn kết tăng cường hợp tác sâu rộng trong các cơ chế tiêu khu vực, khu vực và đa phương khác (VNA, 2024).

2.2. Ở cấp độ đa phương

Ấn Độ và Thái Lan là hai đối tác của nhau trong nhiều cơ chế hợp tác khu vực ở Đông Nam Á và Nam Á, bao gồm quan hệ đối tác ASEAN - Ấn Độ, Diễn đàn khu vực ASEAN (ARF), Hội nghị cấp cao Đông Á (EAS), Sáng kiến Vịnh Bengal về hợp tác kinh tế và kỹ thuật đa ngành (BIMSTEC), Hợp tác Mekong - sông Hằng, Chiến lược hợp tác kinh tế Ayeyawady - Chao Phraya-Mekong (ACMECS), Hiệp hội Vành đai Ấn Độ Dương (IORA), và ở cấp độ rộng lớn hơn là Liên Hợp Quốc (LHQ). Ở cấp độ LHQ, Ấn Độ và Thái Lan bày tỏ sự ủng hộ mạnh mẽ đối với công cuộc cải cách đang diễn ra của LHQ và các cơ quan chính của LHQ nhằm làm cho cơ quan này trở nên dân chủ, minh bạch và hiệu quả hơn để có thể giải quyết hiệu quả hơn với vô số thách thức của thế giới đương đại. Hai nước nhấn mạnh tầm quan trọng của việc sớm cải cách Hội đồng Bảo an LHQ để tổ chức này phản ánh thực tế đương đại và hoạt động theo cách thức có trách nhiệm, mang tính đại diện và hiệu quả hơn. Phía Thái Lan thừa nhận Ấn Độ có đủ tư cách trở thành thành viên thường trực của Hội đồng Bảo an LHQ. Ấn Độ cũng ghi nhận thành tích tốt và lâu dài của Thái Lan trên các diễn đàn quốc tế, đặc biệt là vai trò của Thái Lan trong việc gìn giữ hòa bình và an ninh (Ministry of External Affairs, 2016).

3. Quan hệ an ninh - quốc phòng Thái Lan - Ấn Độ

3.1. Ở cấp độ song phương

Ấn Độ và Thái Lan đã thể chế hóa nhiều cơ chế đối thoại khác nhau như: Nhóm công tác chung (JWG) về hợp tác an ninh, Lực lượng đặc nhiệm chung (JTF) về hợp tác hàng hải. Hai bên gặp nhau thường xuyên để thảo luận về hợp tác song phương và phát triển quốc tế trong các lĩnh vực này (Embassy of India, 2024). Ngày 25/1/2012, Ấn Độ và Thái Lan ký Biên bản ghi nhớ về hợp tác quốc phòng. Các sáng kiến hợp tác quốc phòng đang diễn ra bao gồm tuần tra hàng hải chung của hải quân cả hai nước, các cuộc đàm phán nhân viên hàng năm, các chuyến thăm trao đổi chuyên gia về các chủ đề và đào tạo sĩ quan tại các tổ chức của nhau, các cuộc tập trận quân sự ba bên/đa phương (Embassy of India, 2024). Trong nhiều năm, New Delhi và Bangkok đã có một loạt các hoạt động hợp tác quốc phòng song phương, bao gồm đào tạo sĩ quan, tập trận chung và đối thoại an ninh (Mark Shawn Cogan and Vivek Mishra, 2020:39).

Năm 2013, Ấn Độ và Thái Lan đã ký hiệp ước dẫn độ. Hiệp ước tạo cơ sở pháp lý cho việc dẫn độ những đối tượng chạy trốn, bao gồm các cá nhân liên quan đến các hành động khủng bố, tội phạm kinh tế và xuyên quốc gia. Chủ trương tăng cường hợp tác chống khủng bố giữa hai nước được khẳng định lại trong tuyên bố chung giữa hai nước vào năm 2016 khi hai bên “thăng thấn lên án chủ nghĩa khủng bố dưới mọi hình thức và biểu hiện của nó và đồng ý hợp tác cùng nhau trong việc xây dựng quyết tâm và chiến lược toàn cầu mới để chống khủng bố” (Ministry of External Affairs, 2023). Trong cuộc gặp bên lề Hội nghị cấp cao kỷ niệm đặc biệt vào tháng 1/2018 tại New Delhi, Thủ tướng Modi và Thủ tướng Chan-ocha đã thống nhất tăng cường hợp tác an ninh hàng hải và chiến lược chống khủng bố giữa hai nước (Mark Shawn Cogan and Vivek Mishra, 2020: 40).

Đáng chú ý, Ấn Độ và Thái Lan cũng bày tỏ quan điểm chung về các vấn đề an ninh khu vực, trong đó có vấn đề Biển Đông. Trong cuộc hội đàm giữa Thủ tướng Modi và Thủ tướng Chan-o-cha nhân chuyến thăm của Thủ tướng Thái Lan tới Ấn Độ, hai bên đã có những thảo luận về tình hình Biển Đông (PM Modi to hold talks with Thai counterpart, 2016).

Về quốc phòng, Ấn Độ và Thái Lan đã thiết lập cơ chế Đối thoại quốc phòng song phương từ năm 2011 nhằm thảo luận các vấn đề an ninh khu vực cùng quan tâm, đánh giá các chương trình hợp tác đang có giữa hai nước như tập trận chung, đào tạo quân nhân (K V Prasad, 2011). Tại cuộc đối thoại lần thứ 8 diễn ra vào tháng 4/2023, hai bên đã xem xét kết quả của các sáng kiến hợp tác quốc phòng song phương, xác định các cách thức để tăng cường các lĩnh vực hợp tác hiện có, đặc biệt là trong lĩnh vực công nghiệp quốc phòng, an ninh hàng hải và hợp tác đa quốc gia. Thái Lan bày tỏ sự tin tưởng vào năng lực của ngành công nghiệp quốc phòng Ấn Độ. Hai nước cũng nêu rõ các bước đi theo hướng hợp tác mới nổi và các vấn đề liên quan đến lợi ích chung toàn cầu (Press Information Bureau, 2023a).

Các chuyến thăm các cảng và số lượng tàu cập cảng đã tăng lên đáng kể giữa hải quân hai nước Ấn Độ và Thái Lan trong giai đoạn 2014-2024. Tháng 6/2015, hai tàu chiến, bao gồm Satpura, tàu khu trục tàng hình có tên lửa dẫn đường do Ấn Độ chế tạo và INS Shakti, tàu chở dầu và đồng thời tàu hỗ trợ hạm đội, đã đến Sattahip, Thái Lan trong vòng bốn ngày. Tàu khu trục mang tên lửa dẫn đường Saiburi của Thái Lan đã tham gia Cuộc duyệt binh Hạm đội Quốc tế vào tháng 2/2016 do Ấn Độ tổ chức. Cũng trong năm 2016, một số tàu của Hải quân Ấn Độ (INS) và tàu Cảnh sát biển Varuna, bao gồm Phi đội Huấn luyện số 1, đã đến Phuket, Thái Lan trong chuyến thăm hữu nghị của Hải quân Ấn Độ ra nước ngoài. Tháng 11/2019, các tàu Hải quân Ấn Độ Satpura và Kadmatt ghé thăm cảng Laem Chabang, Thái Lan trong chuyến thăm kéo dài 5 ngày, cả hai tàu sẽ đại diện cho Ấn Độ trong Cuộc duyệt binh Hạm đội Quốc tế (IFR) được tổ chức tại vịnh Pattaya để kỷ niệm 50 năm thành lập ASEAN (Indian Navy, 2017).

Nhằm tăng cường kết nối hàng hải giữa hai nước và giữ cho khu vực biển giữa Ấn Độ và Thái Lan an toàn và đảm bảo an ninh cho thương mại quốc tế, Hải quân Ấn Độ và Hải quân Hoàng gia Thái Lan đã thực hiện hoạt động Tuần tra phối hợp (CORPAT) hai năm một lần kể từ năm 2005 dọc theo Đường biên giới trên biển quốc tế (IMBL) giữa hai nước. CORPAT xây dựng sự hiểu biết và khả năng tương tác giữa các lực lượng hải quân và tạo điều kiện thực hiện các biện pháp ngăn chặn các hoạt động bất hợp pháp như đánh bắt cá bất hợp pháp, không báo cáo và không theo quy định (IUU), buôn bán ma túy, cướp biển và cướp có vũ trang nhằm vào tàu thuyền trên biển. Hoạt động còn giúp tăng cường sức mạnh tổng hợp hoạt động bằng cách trao đổi thông tin để ngăn chặn buôn lậu, nhập cư bất hợp pháp và để tiến hành các hoạt động tìm kiếm và cứu nạn (SAR) trên biển (Press Information Bureau, 2023a). Bộ Tư lệnh Andaman và Nicobar (ANC) của Ấn Độ là nơi tổ chức CORPAT luân phiên giữa Ấn Độ và Thái Lan. Cuộc tập trận CORPAT Ấn Độ - Thái Lan lần thứ 26, được tổ chức vào ngày 21 tháng 6 năm 2018 tại Quần đảo Port Blair, Andaman và Nicobar, một khu vực hàng hải có ý nghĩa chiến lược to lớn đối với sự an toàn và an ninh của các con đường hàng hải (SLOC) nằm gần eo biển Malacca. Đến tháng 5/2023 CORPAT lần thứ 35 giữa Hải quân Ấn Độ và Hải quân Hoàng gia Thái Lan được tổ chức dọc theo IMBL ở biển Andaman (Press Information Bureau, 2023b).

Về tập trận chung, tập trận chung Maitree là sự kiện huấn luyện thường niên được tiến hành xen kẽ ở Thái Lan và Ấn Độ kể từ năm 2006. Tập trận Maitree với Thái Lan là một sự kiện quan trọng xét về những thách thức an ninh mà cả hai quốc gia này phải đối mặt trong bối cảnh các hình thức khủng bố toàn cầu thay đổi nhanh chóng. Phạm vi của cuộc tập trận

này bao gồm huấn luyện chung cấp đại đội về các hoạt động chống khủng bố trong bối cảnh rừng rậm và đô thị nhằm nâng cao mức độ hợp tác quốc phòng giữa Quân đội Ấn Độ (IA) và Quân đội Hoàng gia Thái Lan (RTA), từ đó thúc đẩy hơn nữa hợp tác quốc phòng và quan hệ song phương giữa hai nước. Cuộc tập trận quân sự chung Maitree - 2019 giữa Ấn Độ và Thái Lan được tiến hành tại Umroi (Meghalaya), Ấn Độ từ ngày 16 đến ngày 29/9/2019 (Press Information Bureau, 2019).

Một hình thức tập trận chung song phương giữa Ấn Độ và Thái Lan là Ex-Ayutthaya, có nghĩa là “kẻ bất khả chiến bại” hay “bất khả chiến bại”. Cuộc tập trận Ex-Ayutthaya đầu tiên được tiến hành vào tháng 12/2023. Các tàu hải quân Kulish và IN-LCU 56 của Ấn Độ và tàu Prachuap Khiri Khan của Nhà vua Thái Lan tham gia cuộc tập trận. Trong cuộc tập trận này, các đơn vị tham gia của hải quân cả hai nước đã tiến hành các cuộc tập trận trên mặt nước và phòng không bao gồm bắn vũ khí, kỹ năng vận hành của thủy thủ và diễn tập chiến thuật (Manjeet Negi, 2024).

Hải quân Thái Lan cũng thường xuyên tham gia vào cuộc tập trận chung đa phương MILAN do Ấn Độ tổ chức hai năm một lần ở Ấn Độ Dương từ năm 1995. Giống như CORPAT, MILAN cũng được tổ chức dưới sự bảo trợ của Bộ Tư lệnh Andaman và Nicobar của Ấn Độ. Được chia thành các giai đoạn tập trận trong cảng và trên biển, MILAN 2024 có hơn 50 quốc gia tham gia, 35 tàu, 50 máy bay và nhiều phái đoàn khác nhau.

3.2. Ở cấp độ đa phương

Ấn Độ và Thái Lan cùng tham gia vào một số cơ chế tập trận chung, trong đó có tập trận ba bên Singapore, Ấn Độ, Thái Lan (SITMEX), tập trận quân sự chung đa phương MILEX trong khuôn khổ của BIMSTEC, tập trận chung đa phương Vịnh đại Thái Bình Dương (RIMPAC) do Mỹ dẫn dắt.

Tập trận trên biển 3 bên Singapore, Ấn Độ, Thái Lan (SITMEX) được tiến hành thường niên kể từ năm 2019 với mục đích nâng cao khả năng tương tác lẫn nhau và tiếp thu các kinh nghiệm hay giữa Hải quân Ấn Độ (IN), Hải quân Cộng hòa Singapore (RSN) và Hải quân Hoàng gia Thái Lan (RTN). Phiên bản đầu tiên của SITMEX được Hải quân Ấn Độ đăng cai tổ chức ngoài khơi Port Blair vào tháng 9 năm 2019. Hải quân Cộng hòa Singapore tổ chức cuộc tập trận lần thứ hai vào tháng 11 năm 2020. SITMEX lần thứ ba diễn ra vào tháng 11/2021 do Hải quân Hoàng gia Thái Lan tổ chức ở biển Andaman. Tàu hộ tống tên lửa Karmuk của Hải quân Ấn Độ, Tàu khu trục RSS Tenacious của Hải quân Cộng hòa Singapore, Tàu tuần tra chống tàu ngầm Thayanchon lớp Khamrosin của Hải quân Hoàng gia Thái Lan đã tham gia cuộc tập trận này. Cuộc tập trận được tiến hành trên biển nhưng không tiếp xúc trong bối cảnh các hạn chế liên quan đến Covid-19, nội dung tập trận bao gồm diễn tập hải quân và diễn tập tác chiến trên mặt nước (Press Information Bureau, 2021).

Tập trận huấn luyện quân sự đa quốc gia (MILEX) trong khuôn khổ của BIMSTEC, trong đó Ấn Độ và Thái Lan là hai quốc gia thành viên, được tổ chức lần đầu tiên vào tháng 9/2018 tại Pune, Ấn Độ với mục đích tăng cường khả năng tương tác giữa các lực lượng và trao đổi các phương pháp hay nhất trong các hoạt động chống khủng bố (Mark Shawn Cogan and Vivek Mishra, 2020: 43), bao gồm thực hiện một chuỗi các cuộc tập trận chiến thuật trong bối cảnh đô thị, cụ thể là đổ bộ quân từ trực thăng Mi-17 để diễn tập giải cứu con tin; tiến hành các hoạt động phong tỏa và tìm kiếm, bao gồm việc tiến hành đột kích vào nơi ẩn náu của khủng bố và thực hiện các cuộc diễn tập vô hiệu hóa thiết bị nổ; đội trưởng của các bên theo dõi, điều khiển cuộc diễn tập từ trạm chỉ huy chung (Mandeep Singh, 2018).

Trong số các diễn đàn an ninh đa phương khác, Hải quân Hoàng gia Thái Lan và Hải quân Ấn Độ thường xuyên tham gia cuộc tập trận đa phương Vành đai Thái Bình Dương (RIMPAC). RIMPAC là cuộc tập trận hàng hải quốc tế lớn nhất thế giới, được tổ chức hai năm một lần bởi Hạm đội Thái Bình Dương của Mỹ ở Hawaii. RIMPAC có ý nghĩa quan trọng trong việc huấn luyện hải quân về cứu trợ thiên tai, hoạt động an ninh hàng hải, kiểm soát trên biển và tác chiến phức tạp. Các chương trình huấn luyện của RIMPAC bao gồm các hoạt động đổ bộ, bắn súng, tên lửa, chống tàu ngầm và phòng không, cũng như các hoạt động chống cướp biển, hoạt động rà phá bom mìn, xử lý vật liệu nổ, hoạt động lặn và cứu hộ.

4. Một số nhận xét

Quan hệ chính trị - ngoại giao giữa Ấn Độ và Thái Lan giai đoạn 2014-2024 tiếp tục những thành quả của quan hệ giữa hai nước trong giai đoạn trước nhưng trầm lắng hơn. Sự hạn chế trong quan hệ chính trị - ngoại giao giữa Ấn Độ và Thái Lan còn thể hiện ở việc hai nước chưa nâng cấp quan hệ trong hàng chục năm qua. Trong 10 quốc gia thành viên ASEAN, Ấn Độ đã thiết lập quan hệ chiến lược với Indonesia (11/2005), Việt Nam (7/2007, sau đó nâng cấp lên quan hệ đối tác chiến lược toàn diện vào năm 2016), Malaysia (10/2010), Singapore (11/2015). Hiện nay, Thái Lan nằm trong nhóm 5 thành viên ASEAN còn lại chưa nâng cấp quan hệ với Ấn Độ lên tầm quan hệ đối tác chiến lược mặc dù Ấn Độ và Thái Lan đã có các nỗ lực trong quan hệ giữa hai nước. Trong chuyến thăm tới Thái Lan vào tháng 5/2013 của Thủ tướng Ấn Độ Manmohan Singh, Thủ tướng hai nước đã thảo luận về việc xây dựng khung khuôn khổ hiệp định thương mại tự do toàn diện và nâng cấp quan hệ giữa hai nước lên tầm quan hệ đối tác chiến lược (LIVEMINT, 2013). Tuy nhiên, khi định hướng này chưa được thực thi thì đúng 1 năm sau đó, đảo chính quân sự ở Thái Lan diễn ra (2014). Với tư cách là nền dân chủ lớn nhất thế giới, Ấn Độ đã tạm thời ngừng ý định nâng cấp quan hệ với Thái Lan. Cũng cần nhấn mạnh thêm rằng, Ấn Độ đã hủy bỏ một cuộc tập trận chung với Thái Lan khi quân đội quốc gia Đông Nam Á này tiến hành đảo chính quân sự, lật đổ Thủ tướng Thaksin Shinawatra vào tháng 9/2006 (Mark Shawn Cogan and Vivek Mishra, 2020: 39). Quan hệ chính trị - ngoại giao Ấn Độ - Thái Lan hứa hẹn sẽ được nâng cấp khi tại cuộc họp lần thứ 10 của Ủy ban hỗn hợp Thái Lan - Ấn Độ về hợp tác song phương, được tổ chức vào đầu tháng 3/2024 tại New Delhi, Ấn Độ, Phó Thủ tướng kiêm Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Parnpree Bahiddha - Nukara và Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Ấn Độ S Jaishankar đã thảo luận về kế hoạch nâng cấp quan hệ Thái Lan - Ấn Độ lên tầm đối tác chiến lược trong năm 2024 (The Government Public Relations Department of Thailand, 2024). Hơn nữa, trong các cơ chế khu vực và đa phương như: ARF, EAS, BIMSTEC, ACMECS, Hợp tác Mekong - sông Hằng, IOR cũng hiếm có thông tin về sự ủng hộ và phối hợp lẫn nhau giữa hai nước.

Nói tóm lại, quan hệ chính trị - ngoại giao giữa Ấn Độ và Thái Lan giai đoạn 2014-2024 thể hiện việc cả Ấn Độ và Thái Lan đều chưa coi nhau là đối tác ưu tiên trong chính sách đối ngoại của nhau, dù hai nước có mối quan hệ lịch sử - văn hóa lâu đời. Điều này có thể bắt nguồn từ việc Thái Lan là quốc gia tầm trung, còn Ấn Độ chưa phải là cường quốc hàng đầu thế giới (về kinh tế và quân sự, ngoại trừ dân số), hai quốc gia đang nỗ lực duy trì chính sách đối ngoại độc lập, tạo ít kẻ thù nhất có thể và cố gắng thiết lập quan hệ hữu nghị với tất cả các quốc gia (Kuni Miyake, 2023) trong bối cảnh thế giới đang bị lôi kéo bởi cạnh tranh chiến lược giữa hai cường quốc lớn nhất thế giới là Mỹ và Trung Quốc, đặc biệt, như phát biểu của Bộ trưởng Ngoại giao Ấn Độ S Jaishankar tại Đại học Chulalongkorn, Thái Lan năm 2022 rằng: việc hợp tác giữa Ấn Độ và Trung Quốc với nhau là vì lợi ích của cả hai quốc gia nhưng phần lớn sẽ phụ thuộc vào ý định và hành động của Trung Quốc

(Sreeparna Banerjee, 2022). Trong khi đó, Trung Quốc là đối tác thương mại lớn nhất và Mỹ là đồng minh của Thái Lan.

Về an ninh - quốc phòng, rõ ràng Ấn Độ và Thái Lan đã có mối quan hệ an ninh - quốc phòng ở nhiều cấp độ khác nhau, đặc biệt là trong lĩnh vực quốc phòng với các cuộc tập trận chung song phương, tập trận chung ba bên, tập trận chung đa phương do Ấn Độ dẫn dắt (MILAN) hay do Mỹ dẫn dắt (RIMPAC). Tuy nhiên, cơ chế tuần tra và tập trận chung song phương không chỉ có giữa Ấn Độ và Thái Lan. Trên thực tế, Ấn Độ đang có cơ chế tuần tra chung song phương và các cuộc tập trận hàng hải khác với khá nhiều quốc gia Đông Nam Á, như Maitree với Thái Lan, SIMBEX với Singapore, SAMUDRA SHAKTI với Indonesia, VINBAX và Sahyog HOPTAC với Việt Nam, CORPAT với Indonesia và Thái Lan (Mark Shawn Cogan and Vivek Mishra, 2020: 48). Thêm nữa, kết quả của hợp tác công nghiệp quốc phòng là lĩnh vực thường không được hai nước đề cập tới trong những năm gần đây, đặc biệt khi thông tin hợp tác mua bán vũ khí giữa Thái Lan với Mỹ và Trung Quốc trở nên phổ biến.

Nói cách khác, hợp tác an ninh - quốc phòng giữa Ấn Độ và Thái Lan rất đa dạng về mặt hình thức, đặc biệt là ở các cơ chế tập trận chung. Tuy nhiên trên thực tế, hợp tác giữa hai nước trong lĩnh vực này chưa thực sự nổi bật. Điều này được lý giải rằng, “trong số các quốc gia Mekong, quan hệ quốc phòng, an ninh của Ấn Độ với Việt Nam và Myanmar có ý nghĩa địa chính trị mạnh mẽ trong bối cảnh Trung Quốc ngày càng bộc lộ tham vọng trong khu vực. Cả Việt Nam và Myanmar đều có quan hệ với Trung Quốc nhưng vẫn cảnh giác và áp dụng cách tiếp cận thận trọng. Việt Nam đang vướng vào tranh chấp lãnh thổ trên biển với Trung Quốc ở Biển Đông. Myanmar lo ngại về vai trò của Trung Quốc ở nước này và đang đa dạng hóa các lựa chọn chiến lược để giảm thiểu sự phụ thuộc vào nước láng giềng phía bắc” (K. Yhome, 2021).

5. Hàm ý cho Việt Nam

Có thể nói, dù Ấn Độ coi Việt Nam thuộc Đông Nam Á, là khu vực thuộc nhóm ưu tiên thứ ba trong chính sách đối ngoại của Ấn Độ (bên cạnh các nước láng giềng và các cường quốc) nhưng như đã nói ở trên, vì sự trỗi dậy của Trung Quốc nên với vị trí chiến lược ở khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, Việt Nam đóng vai trò quan trọng trong Chính sách Hướng Đông/Hành động Phía Đông của Ấn Độ.

So với Thái Lan, từ năm 2014 đến nay, các chuyến thăm chính thức/nhà nước (lãnh đạo chính phủ, nhà nước, quốc hội) lẫn nhau giữa Ấn Độ và Việt Nam nhiều hơn hẳn so với các chuyến thăm tương ứng giữa Ấn Độ và Thái Lan. Cụ thể về phía Ấn Độ đã có các chuyến thăm tới Việt Nam của Thủ tướng Modi (9/2016), Tổng thống Ram Nath Kovin (11/2018), Phó Tổng thống M. Venkaiah Naidu (5/2019). Về phía Việt Nam, có các chuyến thăm tới Ấn Độ của Chủ tịch nước Trần Đại Quang (3/2018), Phó Chủ tịch nước Đặng Thị Ngọc Thịnh (3/2020), Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ (12/2021). Hơn nữa, xét về cấp độ quan hệ giữa Ấn Độ với Việt Nam và Thái Lan hiện nay, quan hệ Ấn Độ - Việt Nam đã được nâng lên tầm đối tác chiến lược vào năm 2007 và đối tác chiến lược toàn diện vào năm 2016 trong khi quan hệ Ấn Độ - Thái Lan hiện nay mới ở mức quan hệ đối tác bình thường.

Hiện nay, nếu như Thái Lan được coi là quốc gia tầm trung ở châu Á (Thailand, 2023), thì Việt Nam cũng được đánh giá là một quốc gia tầm trung mới nổi ở châu lục (Thuy T. Do, 2022). Cả hai nước đều theo đuổi chính sách đa phương hóa, đa dạng hóa quan hệ đối ngoại bất chấp Thái Lan nằm trong hệ thống đồng minh của Mỹ. Trong khi đó, Ấn Độ là cường quốc đang trỗi dậy, đang tìm kiếm vai trò lãnh đạo thế giới nhưng bắt đầu từ khu vực, đặc biệt là khu vực châu Á - Thái Bình Dương. Nói cách khác, trong mối quan hệ song phương

và đa phương mà cả Ấn Độ, Thái Lan và Việt Nam đang tham gia thì chúng ta cần tiếp cận từ góc độ Thái Lan và Việt Nam là hai quốc gia tầm trung vốn đề cao tầm quan trọng của các cường quốc trong chính sách đối ngoại của mỗi nước, trong đó Ấn Độ là một cường quốc đang trỗi dậy.

Xét từ nhìn nhận chiến lược của Ấn Độ, Việt Nam có vị trí địa lý quan trọng hơn Thái Lan là có đường biên giới chung cả trên bộ và trên biển với Trung Quốc, đang có tranh chấp với Trung Quốc ở Biển Đông. Bên cạnh đó, dù cũng là quốc gia ở khu vực Đông Nam Á nhưng tình hình chính trị Thái Lan thường xuyên bất ổn, đặc biệt là các vụ đảo chính quân sự vốn đi ngược lại với một trong những nguyên tắc đối ngoại của Ấn Độ là nguyên tắc dân chủ (Dinesh Kumar Jain, 2014) của nền dân chủ lớn nhất thế giới khiến nước này không thực sự đề cao tầm quan trọng chiến lược của Thái Lan trong chính sách đối ngoại của nước này ở khu vực. Với cách tiếp cận như vậy, chúng tôi xin đưa ra một số gợi ý chính sách cho Việt Nam như sau:

Thứ nhất, tận dụng sự bất ổn của nền chính trị Thái Lan, sự ổn định của nền chính trị và vị trí chiến lược của Việt Nam để tiếp tục tăng cường quan hệ song phương Việt Nam - Ấn Độ trên tất cả các lĩnh vực.

Thứ hai, để cân bằng lại với sự can dự của Trung Quốc ở Nam Á và Ấn Độ Dương, nơi Ấn Độ coi là những khu vực ảnh hưởng truyền thống của mình, Ấn Độ thực hiện Chính sách hướng Đông (sau này là Chính sách Hành động Phía Đông), coi sự can dự ở khu vực, đặc biệt là khu vực Biển Đông để cân bằng lại với can dự của Trung Quốc ở các khu vực trên (Võ Xuân Vinh, 2013: 45). Trong bối cảnh này, Việt Nam cần tiếp tục thúc đẩy quan hệ với Ấn Độ, vừa tận dụng các nguồn lực của Ấn Độ để nâng cao năng lực quốc phòng, sức mạnh kinh tế, vừa thực hiện thành công chiến lược đối ngoại cân bằng ảnh hưởng nước lớn.

Thứ ba, Việt Nam và Thái Lan cần thúc đẩy hơn nữa kết nối giữa Ấn Độ với Đông Nam Á lục địa, đặc biệt là kết nối trên bộ để gia tăng sự can dự của cường quốc đang trỗi dậy này vào khu vực. Cụ thể, ngoài cơ chế hợp tác Mekong - sông Hằng ở cấp độ khu vực và quốc gia sẵn có, Việt Nam và Thái Lan cần thúc đẩy Ấn Độ đẩy mạnh dự án Cao tốc ba bên Ấn Độ - Myanmar - Thái Lan mở rộng sang Việt Nam, Lào, Campuchia như kế hoạch phía Ấn Độ đề ra. Hành lang Kinh tế phía Nam nối Ấn Độ với Thái Lan, qua Campuchia và Việt Nam đã được triển khai trong nhiều năm qua nhưng kết quả chưa được như kỳ vọng. Hai nước một mặt cần đề nghị Ấn Độ chú trọng hơn việc thực hiện cơ chế này, mặt khác cần nhắc tham vấn với Ấn Độ trong việc mời thêm các đối tác như Nhật Bản, Hàn Quốc đầu tư nhiều hơn cho sáng kiến. Đồng thời, Việt Nam và Thái Lan cần nhắc cùng tham vấn với Nhật Bản và Ấn Độ để Ấn Độ tham gia vào dự án Hành lang Đông - Tây kết nối Ấn Độ Dương với Biển Đông được triển khai trong nhiều năm qua.

Thứ tư, Việt Nam và Thái Lan cần phối hợp thúc đẩy Ấn Độ tham gia nhiều hơn vào các cơ chế đa phương ở khu vực. Trong những năm qua, nhờ sự ủng hộ của Việt Nam và Thái Lan, Ấn Độ đã có sự hiện diện ở nhiều cơ chế hợp tác ở khu vực như Diễn đàn khu vực ASEAN (ARF), Hội nghị cấp cao ASEAN - Ấn Độ, Hội nghị cấp cao Đông Á (EAS), Hội nghị Bộ trưởng Quốc phòng ASEAN mở rộng (ADMM+). Tuy nhiên, trong lĩnh vực kinh tế, kể từ 2019 Ấn Độ đã rút khỏi các vòng đàm phán về xây dựng Hiệp định đối tác kinh tế toàn diện khu vực (RCEP). Việc Ấn Độ trở lại khu vực về kinh tế (ngoài Hiệp định thương mại tự do ASEAN - Ấn Độ), cụ thể là tham gia RCEP là rất cần thiết giúp các cực (trung tâm kinh tế) khu vực do ASEAN làm trung tâm trở nên cân bằng hơn bằng việc cân nhắc nghiêm túc trở lại yêu cầu của Ấn Độ khi tham gia RCEP.

6. Kết luận

Trong 10 năm qua (2014-2024), hợp tác an ninh - quốc phòng giữa Ấn Độ và Thái Lan đa dạng về mặt hình thức, đặc biệt là ở các cơ chế tập trận chung. Hợp tác chính trị - ngoại giao chỉ ở mức độ cầm chừng. Điều này được lý giải là do Thái Lan là quốc gia tâm trung còn Ấn Độ chưa phải là cường quốc hàng đầu thế giới. Hai nước đang duy trì chính sách đối ngoại độc lập, cho nên quan hệ chính trị - an ninh Thái Lan - Ấn Độ diễn ra chưa thực sự mạnh mẽ trong thời gian qua. Trước tình hình trên, Việt Nam với vị trí địa chiến lược quan trọng của Đông Nam Á, cũng chịu ảnh hưởng của các đối tác xung quanh, trong đó có Thái Lan và Ấn Độ. Việt Nam có mối quan hệ khăng khít trên nhiều lĩnh vực, đặc biệt là trên lĩnh vực chiến lược với cả hai quốc gia này và cả Thái Lan và Ấn Độ đều coi Việt Nam là một ưu tiên trong chiến lược của mình. Từ việc tìm hiểu bản chất và nhận diện được mối quan hệ chính trị - an ninh Thái Lan - Ấn Độ, Việt Nam sẽ tận dụng thời cơ và tránh những thách thức để nâng tầm vị trí, vai trò trong mối quan hệ với Thái Lan và Ấn Độ nói riêng và trong bối cảnh cục diện thế giới hiện nay nói chung.

Tài liệu tham khảo

- America's Navy. (2024). U.S. Forces Participated in Indian Navy-led Exercise MILAN, <https://www.navy.mil/Press-Office/News-Stories/Article/3680956/us-forces-participate-in-indian-navy-led-exercise-milan/>
- Cogan, M. S., & Mishra, V. (2020). India–Thailand Security Cooperation: Strengthening the Indo-Pacific Resolve. *Journal of Asian Security and International Affairs*, 7(1), 36-56.
- Embassy of India, Bangkok. (2024). Brief on India - Thailand Relations, https://embassyofindiabangkok.gov.in/eoibk_pages/MTM1
- Dinesh kumar jain. (2014). Indias foreign policy, ministry of external affairs, government of India. <https://www.mea.gov.in/indian-foreign-policy.htm>
- VNA. (2024). <https://en.vietnamplus.vn/india-thailand-commit-to-strengthening-ties/280155.vnp>
- Indian Navy. (2017). IN Ships Satpura and Kadmatt Visit Thailand to Participate in IFR, <https://www.indiannavy.nic.in/content/ships-satpura-and-kadmatt-visit-thailand-participate-ifr>
- Kuni Miyake. (2023). Are India and Thailand revising their diplomatic balancing acts? *Thejapantimes*. <https://www.japantimes.co.jp/commentary/2023/11/24/world/india-thailand-balancing-diplomacy/>
- K V Prasad, India. (2011). Thailand work on defence cooperation pact. *The Hindu*, <https://www.thehindu.com/news/national/india-thailand-work-on-defence-cooperation-pact/article2742562.ece>
- K. Yhome. (2021). Strengthening India's strategic ties with the Mekong subregion, ORF. <https://www.orfonline.org/expert-speak/strengthening-india-strategic-ties-mekong-subregion>
- LIVEMINT. (2013). PM Manmohan Singh arrives in Thailand for two-day visit, mint, <https://www.livemint.com/Politics/tCu3gtFL7tDvZnoHhWxsdK/PM-Manmohan-Singh-arrives-in-Thailand-for-twoday-visit.html>
- Mandeep Singh. (2018). BIMSTEC nations conduct first military exercise, Indo-Pacific Defense Forum, <https://ipdefenseforum.com/2018/10/bimstec-nations-conduct-first-military-exercise/>
- Manjeet Negi. (2024). “Ex-Ayutthaya”: First India-Thailand naval exercise has significance with Ayodhya, India Today, <https://www.indiatoday.in/india/story/india-thailand-maiden-bilateral-naval-exercise-ex-ayutthaya-ayodhya-ram-mandir-historical-link-2489119-2024-01-16>
- Mark Shawn Cogan and Vivek Mishra. (2020). India–Thailand Security Cooperation: Strengthening the Indo-Pacific Resolve. *Journal of Asian Security and International Affairs*. Vol.7, No.1.

Ministry of External Affairs, Government of India. (2014). Official Spokesperson's response to a media query on the situation in Thailand. https://www.mea.gov.in/media-briefings.htm?dtl/23339/Official_Spokespersons_response_to_a_media_query_on_the_situation_in_Thailand

Ministry of External Affairs, Government of India. (2016). India - Thailand Joint Statement during the visit of Prime Minister of Thailand to India. <https://www.mea.gov.in/bilateral-documents.htm?dtl/26923/IndiaThailand+Joint+Statement+during+the+visit+of+Prime+Minister+of+Thailand+to+India>

Ministry of External Affairs. (2018). Government of India, Brief on India - Thailand Relations, December, https://www.mea.gov.in/Portal/ForeignRelation/Thailand_Brief_Dec_2018.pdf

Ministry of External Affairs. (2022). Government of India, Brief on India - Thailand Relations, June, https://www.mea.gov.in/Portal/ForeignRelation/India_Thailand_2022.pdf

Ministry of foreign affairs. (2022). Kingdom of Thailand, message of congratulations from the prime minister of the Kingdom of Thailand to the prime minister of India on the occasion of the 75th anniversary of the establishment of diplomatic relations. <https://www.mfa.go.th/en/content/india-congrats-2?cate=5d5bcb4e15e39c306000683e>

Ministry of Foreign Affairs. (2023). Kingdom of Thailand, Messages of Condolences from Prime Minister of Thailand and Deputy Prime Minister and Minister of Foreign Affairs on the tragic train collision in Odisha, India, <https://www.mfa.go.th/en/content/odisha-statements?page=5d5bd3da15e39c306002aaf9&menu=5d5bd3dd15e39c306002ab1d>

PMINDIA. (2023). PM congratulates Mr. Srettha Thavisin on his election as the Prime Minister of Thailand, https://www.pmindia.gov.in/en/news_updates/pm-congratulates-mr-srettha-thavisin-on-his-election-as-the-prime-minister-of-thailand/

PM Modi to hold talks with Thai counterpart, Business Standard. (2016). https://www.business-standard.com/article/news-ani/pm-modi-to-hold-talks-with-thai-counterpart-116061700165_1.html

Press Information Bureau. (2019). Indo-Thailand Joint Military Exercise Maitree – 2019. <https://pib.gov.in/newsite/PrintRelease.aspx?relid=193155>

Press Information Bureau. (2021). Indian Navy Participates in India, Singapore and Thailand Trilateral Maritime Exercise 'SITMEX'. <https://pib.gov.in/PressReleasePage.aspx?PRID=1772038>

Press Information Bureau. (2023a). India & Thailand review defence ties during 8th Defence Dialogue in Bangkok. <https://pib.gov.in/PressReleasePage.aspx?PRID=1918285>

Press Information Bureau. (2023b). 35th Edition of Indo-Thai Coordinated Patrol (CORPAT). <https://pib.gov.in/PressReleaseIframePage.aspx?PRID=1923166>

Reena Marwah. (2020). Reimagining India - Thailand Relations: A Multilateral and Bilateral Perspective, World Scientific.

Reena Marwah. (2020). Reimagining India - Thailand Relations: A Multilateral and Bilateral Perspective. World Scientific.

Sreeparna Banerjee. (2022). India-Thailand Joint Commission: Prospects for improved bilateral ties, ORF. <https://www.orfonline.org/expert-speak/india-thailand-joint-commission>

Thailand. (2023). Lowy Institute Asia Power Index 2023 Edition. <https://power.lowyinstitute.org/countries/thailand/>

The Government Public Relations Department of Thailand. (2024). Closer People-to-People Relations between Thailand and India. <https://thailand.prd.go.th/en/content/category/detail/id/49/iid/265811>

Thuy T. Do. (2022). Vietnam's Emergence as a Middle Power in Asia: Unfolding the Power-Knowledge Nexus. *Journal of Current Southeast Asian Affairs* 2022. Vol. 41, No. 2, pp.279-302.

Võ Xuân Vinh. (2013). ASEAN trong Chính sách hướng Đông của Ấn Độ. Nxb. Khoa học xã hội.

Wolf, S. O. (2018). India-Thailand Security and Economic Co-operation and its Impacts on Regionalization. SADF-South Asia Democratic Forum.